

man er henvist til at købe ind efter kl. 17.30. Endvidere er det ud fra et ernæringsmæssigt perspektiv uheldigt, at kiosker og døgnbutikker hele døgnet uden konkurrence kan udbyde ofte usunde fødevarer, mens de forretninger, der sælger sund mad, skal lukke kl. 17.30.

3. Argumenter mod fleksible åbningstider.

Det er hævdet, at en liberalisering af lukkeloven i retning af mere fleksible åbningstider først og fremmest vil gavne de store butikker og butikskæder. Det er ikke rigtigt. Tværtimod vil en øget fleksibilitet gavne især de mindste butiksenheder, der lettere vil kunne omstille sig til ændrede åbningstidspunkter end de større enheder inden for detailhandelen.

Det er heller ikke rigtigt, når det hævdes, at det primært er de store kæder, der udnytter mulighederne i lukkeloven til at holde længe åbent. Tværtimod er der flere og flere af de mindre købmænd, der gør positive forsøg med mere fleksible åbningstider. Det gør de bl.a. for lidt bedre at kunne konkurrere med kioskerne.

Det er forkert at hævde, at behovet hos forbrugere til ændrede og mere fleksible butikstider ikke er til stede. Når 30 pct. af alle adspurgte i en Observa-undersøgelse i september 1985 og 42 pct. af de enlige i erhverv efterlyser bedre indkøbsmuligheder i de tidlige aftentimer, er der tale om et behov. At et flertal er tilfreds med de nuværende åbningstider, skjuler ikke, at et betragteligt mindretal efterlyser mulighed for indkøb i aftentimerne.

Det hævdes endvidere, at mere fleksible åbningstider vil virke fordyrende for forbrugerne i form af dyrere varer. Det er netop på et sådant punkt, at de små forretningsdrivende med få eller ingen ansatte lettere vil kunne omstille sig til ændrede åbningstider end de store kæder – uden højere priser for forbrugerne.

I debatten vedrørende lukkeloven bringes nærbutikkernes situation tit frem i søgelyset. Med fleksible åbningstider vil nærbutikkerne blive gavnet. Med åbningstid til f.eks. kl. 19 på hverdage vil nærbutikkerne også kunne betjene de kunder, der lige er kommet hjem fra arbejde i de større byer. Således vil nærbutikkerne og ikke de store butikcentre nær ens arbejdsplads blive gavnet.

4. Kvinderne og de fleksible åbningstider.

I lukkelovsdebatten er det blevet hævdet, at især de kvindelige ansatte må undgælde, hvilket er forkert. Tværtimod vil mere fleksible åbningstider (altså ikke generelt længere åbningstider) kunne tilrettelægges individuelt i den enkelte butik, således at forskellige

ønsker og behov hos de ansatte med hensyn til arbejdstid kan tilgodeses. I øvrigt er mange andre store grupper på arbejdsmarkedet i arbejde på tidspunkter uden for den normale lukketid. Her kan nævnes togpersonale, ansatte i hotel- og restaurationsbranchen, ansatte inden for kultur og underholdning samt ansatte inden for hospitalsvæsen, ældrepleje, m.v. Hvis kvindelige ansatte inden for butiksområdet kommer til at undgælde for mere fleksible åbningstider, er der så ikke allerede i dag tale om, at kvindelige ansatte inden for f.eks. sundhedssektoren (hvor hovedparten af de ansatte er kvinder) holder for i forhold til de grupper på arbejdsmarkedet, der arbejder efter fastlagte arbejdstider?

Den skæve kønsfordeling på arbejdsmarkedet skal rettes op, men den kan ikke anvendes som argument mod en liberalisering af lukkeloven.

Den mest selvmodsigende argumentation kommer fra de faglige organisationer, som på én gang går ind for 35 timers arbejdsuge (eller mindre) og samtidig går imod fleksible åbningstider.

En generel nedsættelse af arbejdstiden må uvægerlig føre til, at stadig flere mennesker må arbejde uden for »normal« arbejdstid.

5. Familiemønsteret og de fleksible åbningstider.

Der er i Danmark i alt 2,1 mill. husstande. Heraf har 950.000 husstande en eller flere voksne, der er ude af erhverv, og der er intet mærkeligt i, at disse husstande ikke har noget særligt behov for ændrede åbningstider.

Som det fremgår af bilag I, der gengiver en tabel fra Observa og Morgenavisen Jyllands-Postens undersøgelse af tilfredsheden med åbningstider (offentliggjort den 12. august 1985), findes den største utilfredshed i hovedstadsområdet (pendlere). Af de undersøgte familietyper er det »1 voksen i erhverv«, der udviser den største andel af utilfredse.

Ejendommeligt nok opdeles denne gruppe (på i alt 320.000 familier) ikke i 2 grupper, med og uden børn, således som tilfældet er for familier med flere voksne.

Da der i dag er i alt ca. 100.000 reelt enlige forsørgere, hvoraf mange er heltidsarbejdende, er det næppe forkert at antage, at den største utilfredshed netop kommer fra de enlige forsørgere, og at indkøbsproblemerne er en stor belastning i dagligdagen for denne familietype.

Det fremgår i øvrigt af Observa-undersøgelsen, at der nu er 520.000 husstande med børn, hvor 2 eller flere voksne alle har udeerhverv. Uanset at en vis del af disse familier har en voksen med deltidsarbejde,